

ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ
สอบ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

๑. วันรุ่งขึ้น พระเจ้าพิมพิสารเสด็จมายังพระเวฬุวันวิหาร กราบทูลเรื่องนั้น แต่พระตถาคตเจ้าแล้ว ฯ พระบรมศาสดาตรัสว่า มหาบพิตร ในที่สุด ๔๒ กัลป์แต่ กัลป์นี้ไป ในกาลแห่งพระพุทธเจ้าทรงพระนามว่ามุสสะ เปรตเหล่านี้เป็นพระญาติของ พระองค์ กินของควรเคี้ยวและควรบริโภคที่เขาถวายภิกษุสงฆ์ แล้วบังเกิดในโลกของ เปรต ท่องเที่ยวอยู่ ได้ทูลถามพระพุทธเจ้าหลายพระองค์ที่เสด็จอุบัติขึ้น มีพระพุทธเจ้า ทรงพระนามว่ากุสันธะเป็นต้น อันพระพุทธเจ้าเหล่านั้นตรัสบอกคำนี้และคำนี้แล้ว มุ่งหวังอยู่เฉพาะทานของพระองค์ตลอดกาลมีประมาณเท่านี้ เมื่อวานนี้ เมื่อพระองค์ ทรงถวายทานแล้วไม่ได้รับส่วนบุญ จึงได้ทำอย่างนั้น ฯ พระเจ้าพิมพิสารกราบทูลถาม ว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ก็เมื่อหม่อมฉันถวายทานแม้ในบัดนี้ เปรตเหล่านั้นจักได้รับ หรือ ฯ พระบรมศาสดาตรัสว่า ขอถวายพระพร มหาบพิตร ฯ พระราชาทรงนิมนต์หมู่ ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุขแล้ว วันรุ่งขึ้น ทรงถวายมทานแล้วได้พระราชทาน ส่วนบุญว่า ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ ขอข้าวและน้ำทิพย์จงสำเร็จ แก่พวกเปรตเหล่านั้น จากมทานนี้เถิด ฯ ข้าวและน้ำทิพย์บังเกิดแล้วอย่างนั้นทีเดียว แก่พวกเปรตเหล่านั้น ฯ วันรุ่งขึ้น พวกเปรตเหล่านั้น ได้แสดงตนเป็นผู้เปลือยแล้ว ฯ พระราชากราบทูลว่า วันนี้ พวกเปรตได้แสดงตนเป็นผู้เปลือยแล้ว พระพุทธเจ้าข้า ฯ พระบรมศาสดาตรัสว่า มหาบพิตรยังมีได้ถวายผ้าทั้งหลาย ขอถวายพระพร ฯ วันรุ่งขึ้นพระราชาถวายผ้าจีวร ทั้งหลายแก่ภิกษุสงฆ์มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุขแล้วทรงให้ส่วนบุญถึงว่า ขอผ้าทิพย์ทั้ง หลาย จงสำเร็จ แก่พวกเปรตเหล่านั้น จากจีวรทานนี้เถิด ฯ ในขณะนั้นนั่นเอง ผ้าทิพย์ ทั้งหลาย เกิดขึ้นแก่พวกเปรตเหล่านั้นแล้ว ฯ พวกเปรตเหล่านั้น ละอัฐภาพเปรตแล้ว ดำรงอยู่ด้วยอัฐภาพทิพย์ ฯ

๒. ต่อจากนั้น เมื่อสมเด็จพระบรมศาสดาประทับนั่งทำภักตกิจแล้ว ดาบสนั้นเรียกอันเตวาลิกทั้งหมดมาแล้ว นั่งกล่าวสาราณียกถาอยู่ในที่ใกล้พระบรมศาสดา ฯ พระบรมศาสดาทรง พระดำริว่า ขอพระอัครสาวกทั้ง ๒ จงมาพร้อมกับภิกษุสงฆ์เถิด ฯ พระอัครสาวกทั้ง ๒ องค์นั้น ทราบพระดำริของพระบรมศาสดาแล้ว มีพระชีณาสพ ๑๐๐,๐๐๐ รูปเป็นบริวาร มาถวายบังคมพระบรมศาสดาแล้วได้ยืนอยู่ ณ ที่สมควรส่วนข้างหนึ่ง ฯ ลำดับนั้น สรทดาบสเรียกพวกอันเตวาลิกมาแล้วกล่าวว่า พ่อคุณทั้งหลาย แม้อาสนะที่พระพุทธเจ้าประทับนั่ง ก็ยังต่ำ แม้อาสนะสำหรับพระสมณะ ๑๐๐,๐๐๐ รูป ก็ยังไม่มี วันนี้ พวกเธอควรทำสักการะพระพุทธเจ้าอย่างโอฬาร จงนำดอกไม้ทั้งหลายที่เพียบพร้อมด้วยสีและกลี้นมาจากเชิงเขาเถิด ฯ กาลที่พูด ย่อมเป็นเสมือนเนินช้าแต่วิสัยแห่งฤทธิ์ ของท่านผู้มีฤทธิ์ ย่อมเป็นเรื่องที่ใคร ๆ ไม่ควรคิด เพราะเหตุนั้น โดยกาลเพียงชั่วครู่เดียวเท่านั้น ดาบสเหล่านั้น ก็นำดอกไม้ทั้งหลายที่เพียบพร้อมด้วยสีและกลี้นมาแล้ว ตบแต่งอาสนะประมาณ ๑ โยชน์สำหรับพระพุทธเจ้า ประมาณ ๓ คาวุตสำหรับพระอัครสาวกทั้ง ๒ ประมาณต่างกันมีประมาณกึ่งโยชน์สำหรับพระทั้งหลายที่เหลือ มีประมาณอสุภะหนึ่งสำหรับพระผู้ใหม่ในสงฆ์ ฯ ใคร ๆ ไม่ควรคิดว่า ในอาศรมบทแห่งเดียว จะตบแต่งอาสนะใหญ่โตถึงเพียงนั้นได้อย่างไร ฯ เพราะว่า เรื่องนี้เป็นวิสัยแห่งฤทธิ์ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง ๑๕ นาที

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๔
แปล ไทยเป็นมคธ

๑. โส ปุณทิวเส เวพฺพวนํ อาคนฺตฺวา ตถาคตฺตสฺส ตํ ปวตฺตํ อารโจะสิ ฯ
สตฺถา มหาราช อีโต เทวณฺวตฺติกปฺปมตฺถเก ผุสฺสพฺพุทฺธกาเล เอเต ตว ฆาตกา ภิกฺขุ-
สงฺฆสฺส ทินฺนํ วมฺภุํ ชาทิตฺวา เปตโลเก นิพฺพตฺติตฺวา สํสรฺนฺตา กกุสนฺธาทโย พุทฺธ
อุปฺปนฺเน ปุจฺฉิตฺวา เตหิ อิทฺถจิทฺถจ วุตฺตา เอตฺตํ กาลํ ตว ทานํ ปจฺจาสิสฺमानา
หิโย ตยา ทาเน ทินฺเน ปตฺตํ อลภฺมานา เอวมกํสุติ ฯ กิ ปน ฆนฺเต อิทานิปี ทินฺเน
ลภิสฺสนฺตํ ๑ อาม มหาราชาทิ ราชฯ พุทฺธปฺปมฺขํ ภิกฺขุสงฺฆํ นิมนฺเตตฺวา ปุณทิวเส
มหาทานํ ทตฺวา ฆนฺเต อีโต เตสํ เปตานํ ทิพฺพนฺนปानํ สมฺปชฺชตฺตฺติ ปตฺตํ อทาสิ ฯ
เตสํ ตเถว นิพฺพตฺตฺติ ฯ ปุณทิวเส นคฺคา หุตฺวา อตฺตานํ ทสฺเสสฺสุ ฯ ราชฯ อชฺช
ฆนฺเต นคฺคา หุตฺวา อตฺตานํ ทสฺเสสฺสนฺติ อารโจะสิ ฯ วตฺถานิ เต น ทินฺนานิ
มหาราชาทิ ฯ ปุณทิวเส พุทฺธปฺปมฺขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส จีวรานิ ทตฺวา อีโต เตสํ
ทิพฺพวตฺถานิ โหนฺตฺตฺติ ปาเปสิ ฯ ตํขณฺณเยว เตสํ ทิพฺพวตฺถานิ อุปฺปชฺชีสุ ฯ
เตเปตตฺตภาวํ วิชฺชิตฺวา ทิพฺพตฺตภาเวณ สณฺจหีสฺสุ ฯ **(ธมฺมปทฺฏกถาย ปจฺจโม ภาโก/
หน้า ๙๔ - ๙๕)**

๒. ตโต ภตฺตทิกิจฺจํ กตฺวา นิสินฺเน สตฺถริ สพฺเพ อนฺเตวาลิเก ปกฺโกสิตฺวา
สตฺถุ สนฺติเก สาราณียกถํ กเถนฺโต นิสิตฺติ ฯ สตฺถา เทว อคฺคสาวกา ภิกฺขุสงฺฆเณ
สทฺธิ อาคจฺฉนฺตฺตฺติ จินฺเตสิ ฯ เต สตฺถุ จิตฺตํ ฆตฺวา สตฺสทสฺสขีณาสวปริวารา
อาคนฺตฺวา สตฺถารํ วนฺทิตฺวา เอกมฺนตํ อฏฺฐจฺสู ฯ ตโต สรทตฺวาปโส อนฺเตวาลิเก
อามนฺเตสิ ตาตา พุทฺธานํ นิสินฺนาสนมฺปิ นิจํ สมณสฺตสทสฺสสฺสาปี อาสนํ นตฺถิ
ตุมฺเหหิ อชฺช อุฬารํ พุทฺธสฺสกาโร กาทุํ วมฺภุตฺติ ปพฺพตฺปาทโต วนฺณคณฺธสมฺปนฺนานิ
ปฺปฺพานิ อหฺรธาติ ฯ กถนกาโล ปฺปญฺโจ วีย โหติ อิทฺถิมโต ปน อิทฺถิวิสโย

อจินเตยโยติ ฯ มุหุตตมตเตเนว เต ตาปสา วณฺณคนฺธสมฺปนฺนานิ ปฺุปฺพานิ อา-
หริตฺวา พุทฺธานํ โยชนปฺปมาณํ ปฺุปฺปาสนํ ปญฺญาเปสฺสุ ฯ อุภินฺนํ อคฺคสาวกานํ
ติคฺคาวุตฺตํ เสสานํ ภิกฺขุณฺณํ อทฺตโยชนิกาทิเกทํ สงฺฆนวกสฺส อุตฺถมตฺตํ อโหสิ ฯ กถํ
เอกสฺมี อสฺสมปเท ตาวมหนฺตานิ อาสนานิ ปญฺจตตฺตานีติ น จินฺตเตตฺตพฺพํ ฯ อิทธิวิสิโย
เทส ฯ (ธมฺมปทฎฺฐกถาย ปจฺจโม ภาโค/หน้า ๙๘ - ๙๙)